

► **Staatssecretaris houdt vast aan strenge regels**

Wetenschappers botsen met Klijnsma over bijstand

Gemeenten zoeken nieuwe manieren om mensen in de bijstand te helpen, maar het kabinet ligt dwars. Staatssecretaris Klijnsma houdt vast aan straf en dwang.

Bart van Eldert
Tilburg

De regering maakt het heel moeilijk om uit te zoeken of nieuw beleid om bijstandsgerechtigden mee te laten doen in de maatschappij, wel werkt. Tien wetenschappers schrijven dat in een bezorgde brief aan de Tweede Kamer.

De wetenschappers willen onderzoeken wat er gebeurt als verplichtingen die aan een uitkering gekoppeld zijn, en de controle daarop, worden geschrapt. De vraag is of vrijheid en belonen beter werken dan mensen achter de vodden zitten.

Voor het experiment werken de onderzoekers samen met de gemeenten Tilburg, Utrecht, Groningen en Wageningen. Die zoeken nieuwe manieren om mensen in de bijstand beter te helpen.

Gekeken wordt of kandidaten 'bankzitters' worden als zij zelf kunnen beslissen of zij een tegenprestatie leveren voor een uitkering. Of zullen zij hun best doen om naast hun minimuminkomen bij te verdienen? De wetenschappers willen ook bekij-

ken of mensen zonder betaald werk bereid zijn om zich in te zetten voor de maatschappij, bijvoorbeeld als vrijwilliger in het plaatselijke bejaardenhuis, de bibliotheek of buurt-huis.

Een andere belangrijke vraag in het onderzoek is of de levenskwaliteit verbetert als je bijstandsgerechtigden extra training geeft of helpt met het vinden van passend vrijwilligerswerk. Dat kan goed zijn voor het zelfvertrouwen, de gezondheid en de weerbaarheid van hen die vaak al jaren niet meer meedoen in de maatschappij. Het gaat om personen die juist daarom vaak eenzaam zijn en een slechtere gezondheid hebben gekregen.

Maar deugdelijk onderzoek is haast niet mogelijk als de regering ook in het experiment vasthoudt aan regels vol straf en dwang. „Wetenschappelijk zitten we nu met een probleem”, zegt de Tilburgse hoogleraar sociologie Ruud Muffels namens de tien wetenschappers van de universiteiten in Tilburg, Wageningen, Utrecht en Groningen. Voor de experimenten in de gemeenten zou de wet een beetje moeten worden opgerekt. Dat doet verantwoordelijk staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken.

“We hopen dat de Tweede Kamer Klijnsma van gedachten kan doen veranderen

— Ruud Muffels, hoogleraar

Maar ze creëert ook een probleem. Mensen die te weinig doen om aan betaald werk te komen, moeten na enige tijd uit het experiment worden gezet, vindt Klijnsma.

Wetenschapper Muffels denkt zo het onderzoek niet goed meer te kunnen doen. „Gemeenten zullen zich afvragen of meedoen aan zo'n experiment nog wel zin heeft. We hopen dat de Tweede Kamer Klijnsma van gedachten kan doen veranderen. Want er zitten steeds meer mensen in de bijstand”, zegt wetenschapper Ruud Muffels.

◀ **Staatssecretaris Jetta Klijnsma.** FOTO BART MAAT/ANP

DE BIJSTAND EIND JUNI 2016

- 463.000 bijstandsgerechtigden
- 21.000 meer dan een jaar geleden.
- De stijging is voor de helft te verklaren door het aantal nieuwkomers.
- 48.000 mensen

jonger dan 27 jaar hadden eind juni een bijstandsuitkering. Dat zijn er 7.000 meer dan eind juni 2015. Die stijging is mede het gevolg van veranderinge wetgeving, onder meer in de Wajong. (cijfers CBS)

